

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

1 (7)

Datum
2010-11-12

Diarienummer
511-9374-09

NVR ID
NR2014829

BILDANDE AV NATURRESERVATET VÄSTRA GANGSJAJAURE I ARVIDSJAURS KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, skall utgöra naturreservatet Västra Gangsjajaure.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning. I enlighet med 2 § ovannämnda förordning ska länsstyrelsen vara förvaltare av naturreservatet.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m. m. (1998:1252) att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara områdets höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan. Inriktningen ska vara fri utveckling med möjlighet till naturvårdsbränning efter särskild utredning.
- I utvecklingsmarker och arronderingsmarker kan även andra skötselåtgärder än naturvårdsbränning genomföras. Till exempel stängsling av ungskog eller avveckling av planterade trädslag för att gynna uppkomst av lövskog.

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

2 (7)

Datum
2010-11-12

Diarienummer
511-9374-09

NVR ID
NR2014829

- Med undantag för avveckling av främmande trädslag ska trädfällning och påverkan på markskiktet undvikas vid alla typer av skötselåtgärder.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturreservatets namn: Västra Gangsjajaure
Kommun: Arvidsjaur
Lägesbeskrivning: 18 km NV om Suddesjaur
Area: 304 ha
Fastigheter och ägare: Långdalen 1:1 (del av), Sveaskog
Njark 1:1 (del av), Privat markägare
Sameby: Västra Kikkejaure

RESERVATSFÖRESKRIFTER

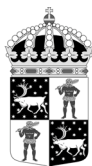
A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkterna 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t ex genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga väg eller led.
6. Anlägga ledningar i luft, mark eller vatten.
7. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring eller avledande av vatten.
8. Inplantera växt- eller djurart.
9. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnärsämnen på land eller i vatten.
10. Framföra motordrivna fordon.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älgtoorn.

13. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar eller andra anläggningar. Före underhållsåtgärder utförs ska samråd ske med Länsstyrelsen.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
6. I de fall totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet, exempelvis åtgärder för områdets vård och skötsel.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Fånga, skada, eller döda ryggradsdjur. Insamla fågelägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
4. Insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Framföra motordrivna fordon.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
2. I reservatet är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
3. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

FÖRESKRIFTERNAS IKRAFTTRÄDANDE

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de publicerades i länets författningssamling. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § MB gäller omedelbart.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area: 304 ha

Naturtyper: Vatten ca 115 ha
Skogsmark ca 102 ha, varav produktiv skog ca 79 ha
Myr ca 87 ha

Naturreseptatet Västra Gangsjajaure är ett flackt myr- och skogsområde på en stor udde mellan tre sjöar, Västra Gangsjajaure, Dippajaure och Vålma. Området ligger cirka 7 kilometer sydväst om Abraur i västra delen av Arvidsjaurs kommun. Berggrunden i området utgörs av granit.

Fastmarksdelarna i söder utgörs av blockrik morän och skogen karaktäriseras av skiktad tallnurskog i åldern 150-200 år. Här finns inslag av gran och björk samt av tallöverståndare som är kring 250-400 år gamla. Ute på myrholmarna växer gammal, senvuxen men välsluten tallnurskog. Beståndsåldern är ungefär samma som på fastmarksdelarna och även här finns inslag av 400-åriga tallar.

Genomgående är det sparsamt till måttligt med död ved, vilken utgörs av lågor, vindfällen, högstubbar och torrträd. Fläckvis finns riklig förekomst av självgallrande tallved. Myrarna ut mot Gangsjajaure är täckta av myrtallskog med stora mängder torrträd vilka ger myrarna en gråaktig ton.

I träden finns en hel del hänglav och vissa träd är svarta i kronan av talltagel- och manlav.

I sjön Vålma ligger två större öar beklädda med tallskog. På den norra ön, som består av torvrik mark med kråkbär och dvärgbjörk, växer tät, cirka 170-årig tallskog. Skogen

är skiktad och påtagligt plockhuggen. Många tallar är över 200 år och det finns flera som är ännu äldre. Den döda veden består av enstaka lågor och torrträd. Den södra ön har sandig mark och här växer högvuxen, gles tallskog. Skogen är cirka 150 år och även här finns spår av plockhuggning, Tillgången på död ved är relativt liten.

Olika sorters kulturpåverkan från samisk lavträdsfällning till äldre virkesfångst har påverkat skogarnas struktur, främst mängden död ved, men trots påverkan är Västra Gangsjajaures gamla tallskogsbeklädda holmar och våtmarker ett område med mycket höga naturvärden.

Länsstyrelsens bedömning

Västra Gangsjajaures tallskogar bildar tillsammans med våtmarkerna och vattenmiljöerna ett värdefullt mosaikartat naturskogsområde. En viss påverkan till trots hyser området en stor mångfald av växter och djur knutna till naturskogsmiljöer. Skogsavverkningar eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § MB, bedömer länsstyrelsen att den inskränkning i den enskildes rätt att använda mark och vatten som beslutet innebär, inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § MB innebär så begränsade konsekvenser, såväl kostnadsmässiga som i övrigt att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

ÄRENDETS BEREDNING

De höga naturvärdena inom naturreservatet Västra Gangsjajaure uppmärksammades i samband med en inventering av skyddsvärda statliga skogar som länsstyrelsen och Naturvårdsverket genomförde under åren 2003-2005. Inventeringen gjordes på uppdrag av regeringen och redovisades i Naturvårdsverkets rapporter 5339, 5344, 5345 och 5473. För Norrbottens län redovisades totalt 432 områden som skyddsvärda.

Under 2005 slöts en överenskommelse mellan Naturvårdsverket, Sveaskog och länsstyrelserna i Norrbotten respektive Västerbotten, om hur de skyddsvärda områdena från inventeringen skulle bevaras långsiktigt. Överenskommelsen redovisades i en rapport (Naturvårdsverket, rapport 5498) där 168 områden i Norrbottens län pekades ut som blivande naturreservat. Naturreservatet Västra Gangsjajaure är ett av dessa områden.

Naturvårdsverket och Sveaskog AB träffade den 13 juni 2008 en överenskommelse om formellt skydd av 431 särskilt värdefulla naturskogsområden i hela landet. Denna innebär att områdena, på i överenskommelsen angivna villkor, kan avsättas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning till Sveaskog. För länets del omfattas de områden som redovisats som naturreservat i Naturvårdsverkets rapport 5498. Överenskommelsen ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av delmål 1 *Långsiktigt skydd av skogsmark* i miljö kvalitetsmålet *Levande skogar*.

Beslutet har föregåtts av samråd med Arvidsjaurs kommun. Kommunen anger i sitt yttrande att man är oroad över att ett beslut om naturreservat inte längre ger möjlighet att använda markområdet så att det kan bidra till samhällets utveckling, till exempel genom att nyttja reservatet för besöksnäringen. Kommunen anser att reservatsbildning påverkar utvecklingen av besöksnäringen negativt och föreslår därför att skötselplanerna utformas så att områdena bättre kan nyttjas för upplevelseindustrin. Man föreslår att kommunen och Länsstyrelsen tillsammans med turistföretagen gör ett urval bland naturreservaten där man förändrar skötselplanerna eller reservatsbestämmelserna.

Länsstyrelsen har i ett första steg och i enlighet med överenskommelsen mellan Sveaskog och Naturvårdsverket, utarbetat mycket översiktliga skötselplaner för aktuella naturreservat. Överenskommelsen gav inte utrymme för någon utredning av olika aspekter som rör friluftsliv och tillgänglighetsförande. Länsstyrelsen planerar i nästa steg att inleda samråd med bland annat kommunerna om vilka naturreservat som är lämpliga att utveckla och lyfta fram som besöksobjekt.

Förslaget har också remitterats till Försvarmakten, SGU och Skogsstyrelsen. Av dessa har Skogsstyrelsen och Försvarmakten angett att de inte har något att erinra mot förslaget. SGU anser generellt att prospektering inte bör vara förbjuden i ett naturreservat då prospekteringsverksamhet i normalfallet inte ger någon påverkan på naturmiljön. Prospekteringen kan istället ge värdefull geologisk information om området. Länsstyrelsen finner dock inte skäl att ändra de föreslagna reservatsföreskrifterna med anledning av synpunkterna som SGU framfört. I sitt yttrande har SGU även givit värdefull information om berggrunden och jordartsgeologin i området, något som har arbetats in i beskrivningen av området.

Markägaren Sveaskog har getts tillfälle att yttra sig över förslaget. Sveaskog är positiv till reservatsbildningen men anger i sitt yttrande att mer utrymme bör lämnas i beslut och skötselplan för naturvårdande skötsel av naturreservatet, exempelvis genom att ändra syftesbeskrivningen för att öppna upp för fler skötselmetoder än naturvårdsbränning. Länsstyrelsen bedömer dock att beslutet och skötselplanen redan ger tillräckliga möjligheter för naturvårdande skötsel och finner därför inte skäl att förändra beslutet med anledning av Sveaskogs synpunkter.

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

7 (7)

Datum
2010-11-12

Diarienummer
511-9374-09

NVR ID
NR2014829

En privat fastighet, Njark 1:1, ingår i naturreservatet. Länsstyrelsen har kontaktat ägarna till fastigheten och de har meddelat att de inte har något att invända mot reservatsbildningen. Fastighetsägarna har även förelagts att yttra sig över förslaget till beslut men har valt att avstå.

Västra Kikkejaure sameby har förelagts att yttra sig över förslaget. Inget svar har inkommit.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

DE SOM DELTAGIT I LÄNSSTYRELSENS BESLUT

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Per-Ola Eriksson, efter föredragning av naturvårdshandläggare Mary Holmgren. I den slutliga handläggningen av ärendet har även chefen för naturvårdsenheten Ronny Edin och länsassessor Fredrik Hannu deltagit.

Per-Ola Eriksson

Mary Holmgren

Bilagor:

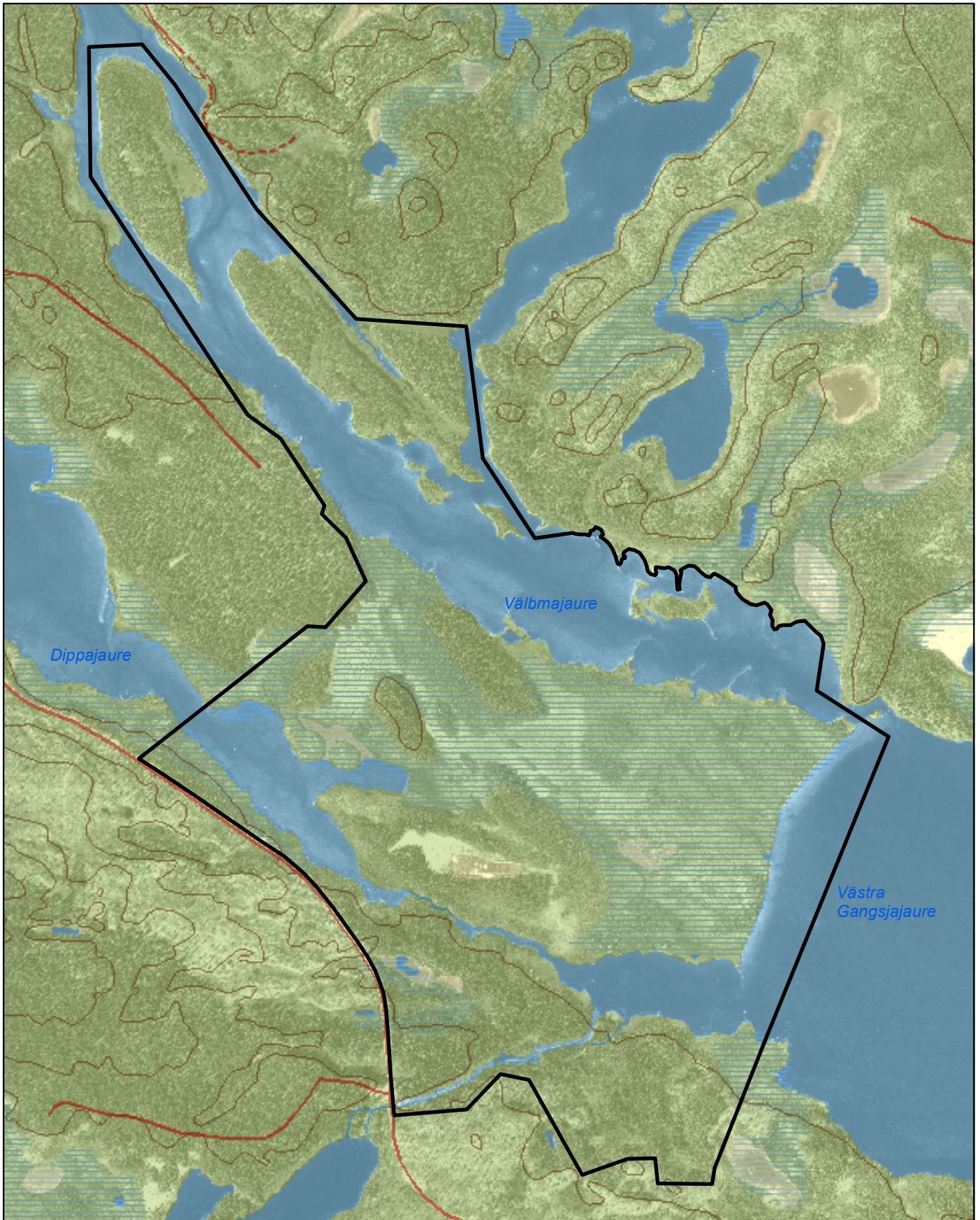
1. Karta över reservatet
2. Översigtskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Naturreseptatet Västra Gangsjajaure

Area 304 ha

Skala 1:15 000

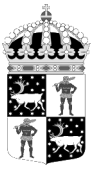
Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2010. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

 Gräns för naturreseptatet

0 0,5 1 kilometer

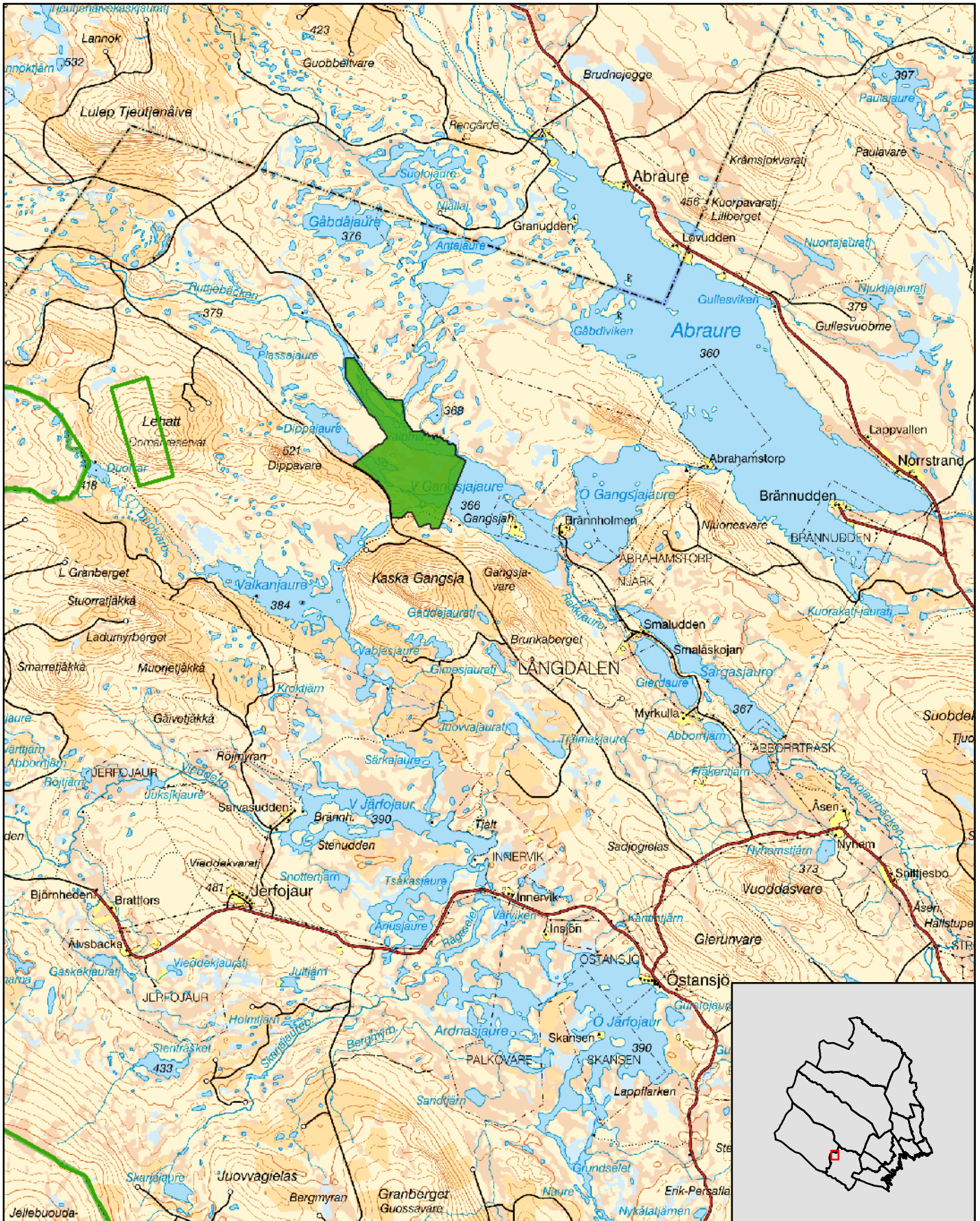

Naturreservatet Västra Gangsjajaure

Arvidsjaurs kommun

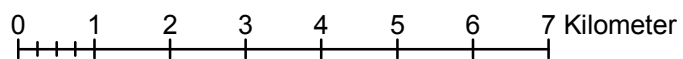
Skala 1:100 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2010. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

- Västra Gangsjajaure
- Andra naturreservat

Länsstyrelsen
Norrbotten

Bilaga 3

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljödepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

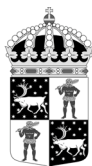
För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljödepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 0920 – 960 00.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET VÄSTRA GANGSJAJAURE I ARVIDSJAURS KOMMUN

ALLMÄNT OM PLANEN

Naturreservatets syfte ska vara styrande för reservatets långsiktiga vård och förvaltning.

Områdets avgränsning och ägoförhållanden redovisas i bilaga A.

Beskrivning och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 511-9374-09.

Denna skötselplan ska ses över inom en tioårsperiod och vid behov revideras.

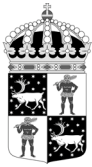
SYFTET MED NATURRESERVATET

Syftet med reservatet är att bevara områdets höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan. Inriktningen ska vara fri utveckling med möjlighet till naturvårdsbränning efter särskild utredning.
- I utvecklingsmarker och arronderingsmarker kan även andra skötselåtgärder än naturvårdsbränning genomföras. Till exempel stängsling av ungskog eller avveckling av planterade trädslag för att gynna uppkomst av lövskog.
- Med undantag för avveckling av främmande trädslag ska trädfällning och påverkan på markskiktet undvikas vid alla typer av skötselåtgärder.

Länsstyrelsen
Norrbotten

Datum
2010-11-12

Diarienummer
511-9374-09

NVR ID
NR2014829

NATUR

Skogsbestånden ska genom intern dynamik och andra naturliga processer fortsätta att utvecklas fritt. Våtmarkernas naturliga hydrologi och vegetation skall bevaras och endast förändras genom naturliga processer.

Utvecklings- och arronderingsmark skog

Eventuella skötselåtgärder i områdets utvecklings- och arronderingsmarker bör utredas och tas upp vid en revidering av skötselplanen. Tillsvidare ska dessa områden fortsätta att utvecklas fritt i riktning mot naturskog.

Brand

Spontant uppkommen brand bör få löpa fritt så långt det är möjligt. Brandbekämpning ska främst ske för att förhindra spridning utanför reservatet. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och befintliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp så som fällning av träd eller anläggande av mineralgator bör undvikas.

GRÄNSER

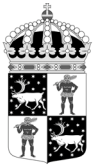
Naturreservatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar och snarast efter att reservatet har beslutats.

Kontroll av gränsmarkeringar och rågångar ska göras minst vart tionde år.

FRILUFTSLIV OCH INFORMATION

Informationstavlor med föreskrifter sätts upp på lämplig plats vid reservatet. Förslagsvis på plats som markerats på kartan i bilaga A.

Aktuell information om naturreservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.

Länsstyrelsen
Norrbotten

SKÖTSELPLAN

Datum
2010-11-12

Bilaga 4

3 (3)

Diarienummer
511-9374-09

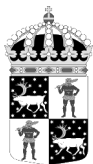
NVR ID
NR2014829

SAMMANFATTNING AV PRIORITERADE ÅTGÄRDER

Skötselåtgärd	När
Information på länsstyrelsens hemsida	Snarast efter att reservatet har beslutats
Utmärkning av reservatsgränsen	Snarast efter att reservatet har beslutats
Informationsskylt vid reservatet	Snarast efter att reservatet har beslutats
Översyn och ev revidering av skötselplan	Senast 2020
Uppföljning av gränsmarkering	Minst vart tionde år
Underhåll av gränsmarkering	Vid behov

Bilaga:

- A. Karta över markslag, ägoförhållanden och information

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-9374-09

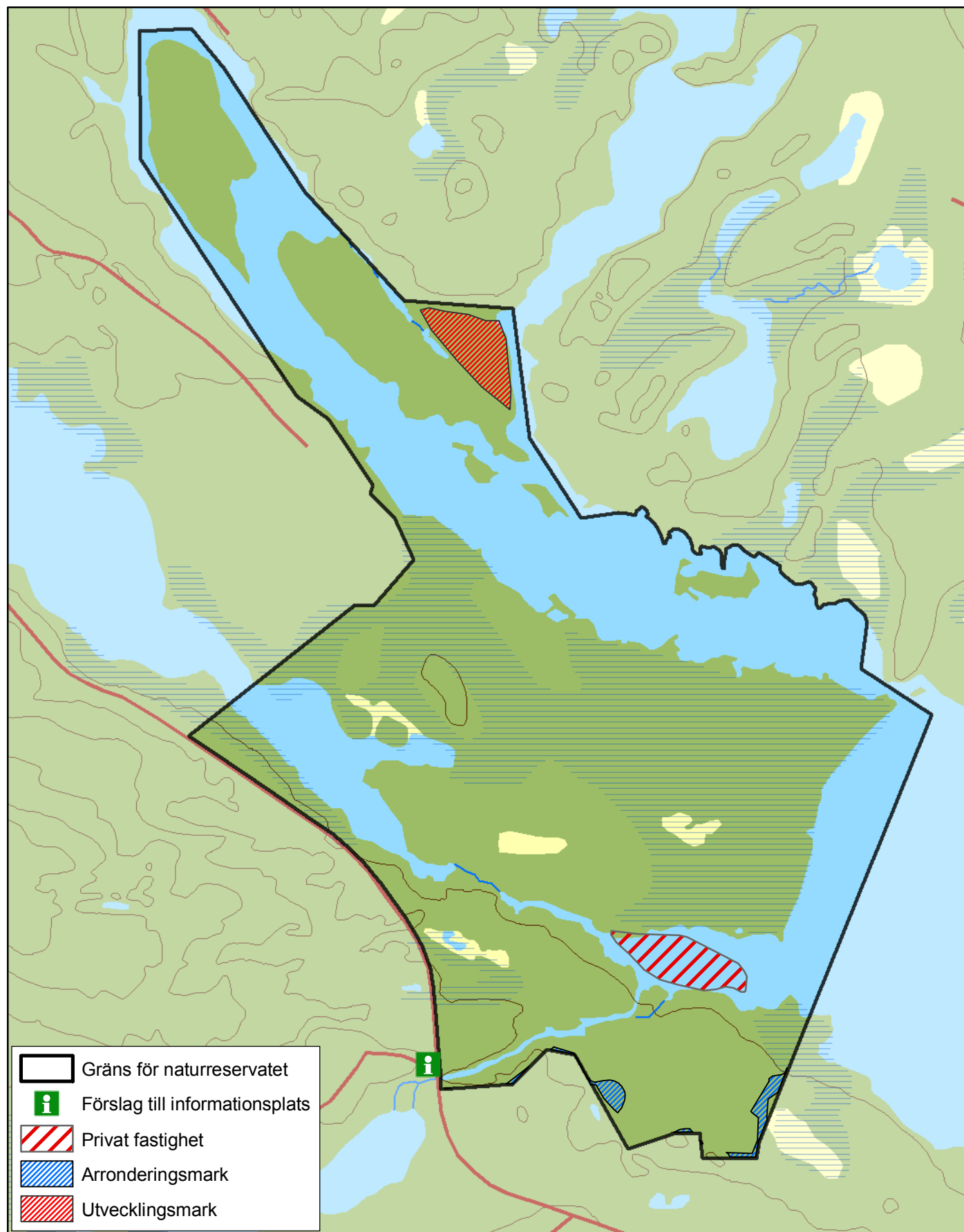
NR2014829

Bilaga A

Naturreseptatet Västra Gangsjajaure

Markslag, information och ägoförhållanden

Skala 1:15 000

© Copyright Lantmäteriet 2010. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

0 0,5 1 1,5 kilometer

